

PREHLIADKA DOBŠINSKEJ ĽADOVEJ JASKYNE 25.5.2023

Milí priatelia,

sme presvedčení, že všetci, ktorí ste sa zúčastnili na autobusovom zájazde do Dobšinskej ľadovej jaskyni a k Palcmanskej Maši, ste si uchovali len príjemné spomienky na spoločne strávené chvíle s členmi KVD Liptov.

Návštevu samotnej Dobšinskej ľadovej jaskyne (sprístupnenej v roku 1871) sme fotograficky zdokumentovali a pripravili pre vás tento obrazový materiál. Veríme, že vám poslúži ako spomienka na výlet a na prehliadku jaskyne, prípadne aj ako vhodná ukážka pre rodinných príslušníkov, priateľov a známych.

Predložený fotografický materiál zachytáva hlavne pohľady na jednotlivé časti jaskyne a na čiastkové ľadové monumenty. Popri tom dokumentuje náš postup jaskyňou tak, ako sa to podarilo zachytiť fotoaparátom mobilného telefónu. Nie každá snímka oplýva vysokou kvalitou, za čo sa vopred ospravedlňujeme (aj vďaka osvetleniu jaskyne)! Tak isto za to, že nie každý účastník je na snímkach zachytený. Veríme, že nám to prepáčite!?!☺

Obdobne sme zdokumentovali aj návštevu vodnej nádrže Palcmanská Maša, z ktorej sme pripravili pár riadkov a vybraných fotografií.

Ostatné fotografie zo zájazdu budú súčasťou obrazového spravodajcu KVD Liptov v prvom polroku 2023.

Želáme všetkým účastníkom a členom KVD Liptov príjemné letné dni!!

Rada KVD Liptov

Základné informácie o Dobšinskej ľadovej jaskyni

Dobšinská ľadová jaskyňa je súčasťou systému tzv. Stratenských jaskýň a geograficky sa nachádza v *Stratenskej hornatine*, ktorá je súčasťou juhozápadného okraja *Národného parku Slovenský raj*. Podzemné priestory jaskyne vznikli mechanickou a chemickou činnosťou vôd rieky Hnilec, ktorá je prítokom Hornádu.

Priemerná teplota v zaľadnených častiach jaskyne sa pohybuje v rozmedzí – 3,9°C až – 0,2°C. Priemerná teplota v nezaľadnených častiach je 0,8 až 3,5°C.

Vchod do jaskyne sa nachádza v severnom úbočí vrchu *Duča* vo výške 960,5 m n.m. a oddávna je pomenovaný ako *Studená diera*. Dĺžka jaskyne dosahuje 1483 m a dĺžku prehliadky tvorí 515 m po 556 schodoch. Priestory jaskyne od vstupného otvoru postupne klesajú (pomerne prudko) do hĺbky 70 m, čo spoločne s jeho severnou orientáciou umožňuje v zimnom období klesanie studeného vzduchu do jaskyne a celkové podchladenie jej priestorov, v lete však vzduch prúdi opačným smerom.

Jaskyňu tvorí niekoľko úchvatných častí, medzi ktoré patria:

- zaľadnená *Veľká sieň* a *Malá sieň*, *Ruffíniho koridor* a *Zrútený dóm*. Teplota vzduchu vo *Veľkej sieni* dosahuje od – 3,8°C do + 0,5°C. Ľadová výplň sa vyskytuje vo forme podlahového ľadu, ľadopádov, ľadových stalagmitov a stĺpov. Zaľadnená plocha predstavuje 9772 m², objem ľadu tvorí viac ako 110 100 m³. Najväčšia hrúbka ľadu dosahuje 26,5 m a nachádza sa vo *Veľkej sieni*;
- nezaľadnené časti sa nazývajú *Kvapľová sieň* a *Biela sieň*, *Suchý dom*, *Kvapľová pivnica* a *Peklo*.

Zaujímavosťou tejto jaskyne je tá skutočnosť, že od roku 1946 v nej bolo povolené korčuľovanie pre verejnosť počas celého roka. V 50-tych rokoch minulého storočia v nej ešte trénoval známy československý krasokorčuľiar *Karol Divín* a rota vojenských rýchlokorčuľiarov.

Jaskyňa predstavuje súčasne najvýznamnejšie zimovisko netopiera fúzatého (*Myotis mystacinus*) a netopiera Brandtovho (*Myotis brandtii*) v strednej Európe. Spomedzi 12 druhov netopierov, ktoré sa v jaskyni nachádzajú, je významný aj výskyt netopiera pobrežného (*Myotis dasycneme*) a netopiera riasnatého (*Myotis nattereri*), ktoré patria najvzácnejšie druhy netopierov na Slovensku.

Medzinárodný deň jaskýň a podzemného sveta pripadá na 6. júna.

Účastníci zájazdu optimisticky naladení pred pochodom k jaskyni

Pochod ku vstupu do Dobšinskej ľadovej jaskyne (asi 30 min.)

Relax pred vchodom do jaskyne

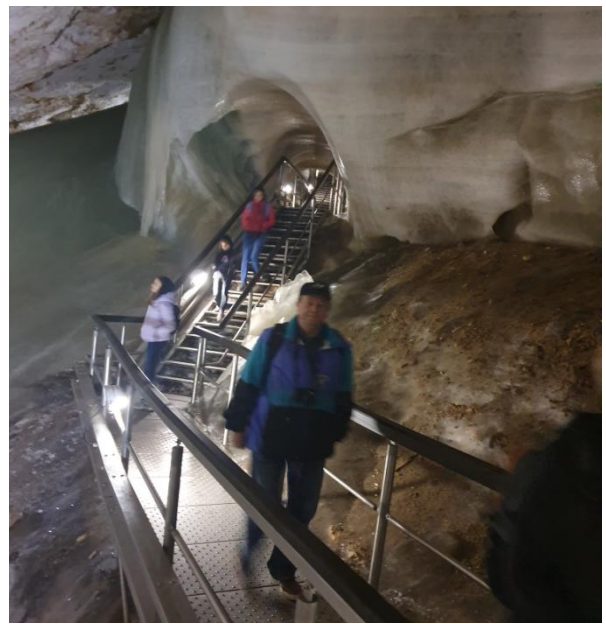

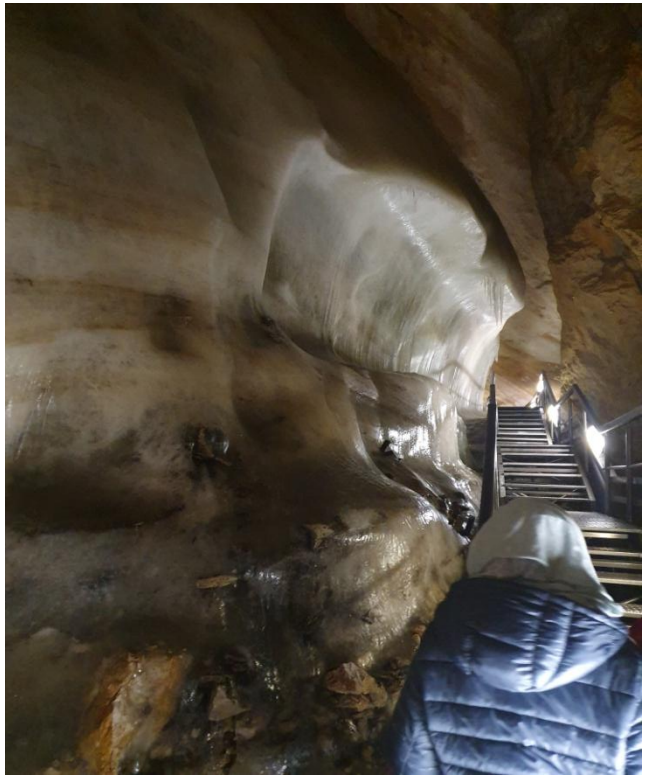
Prehliadka samotnej jaskyne

Postup pod úroveň vchodu popri krásnych ľadových útvaroch

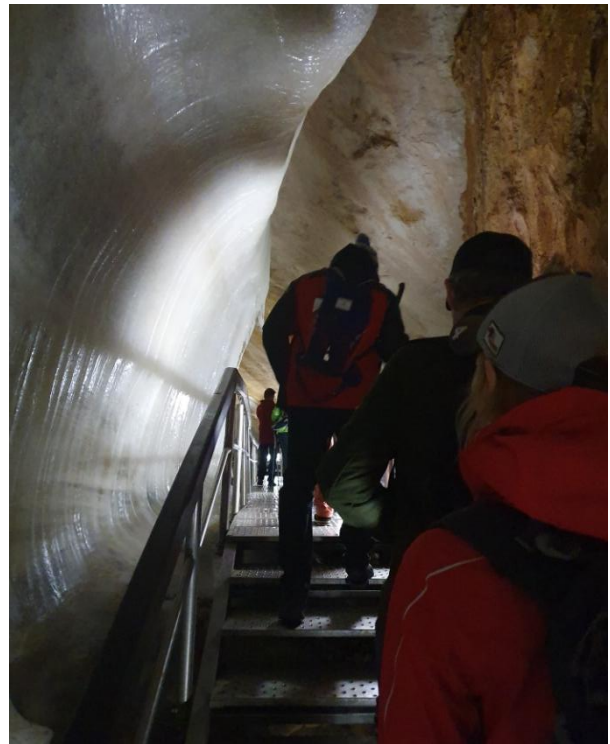
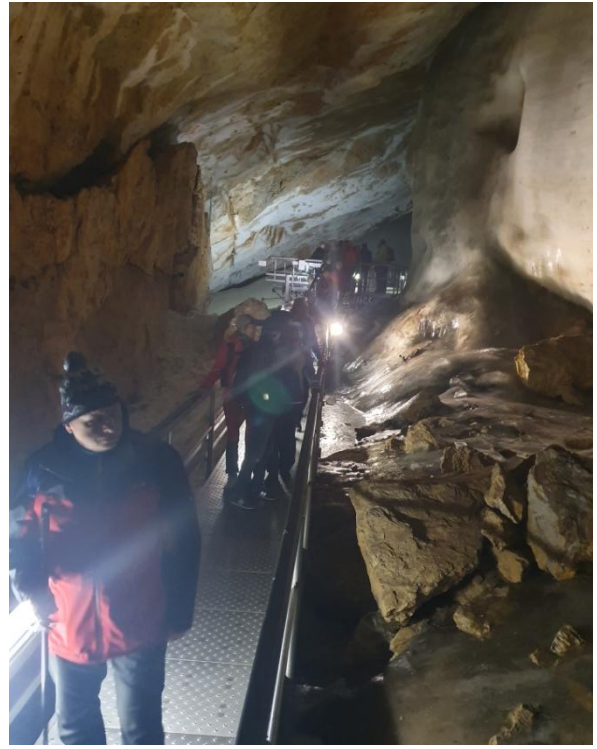

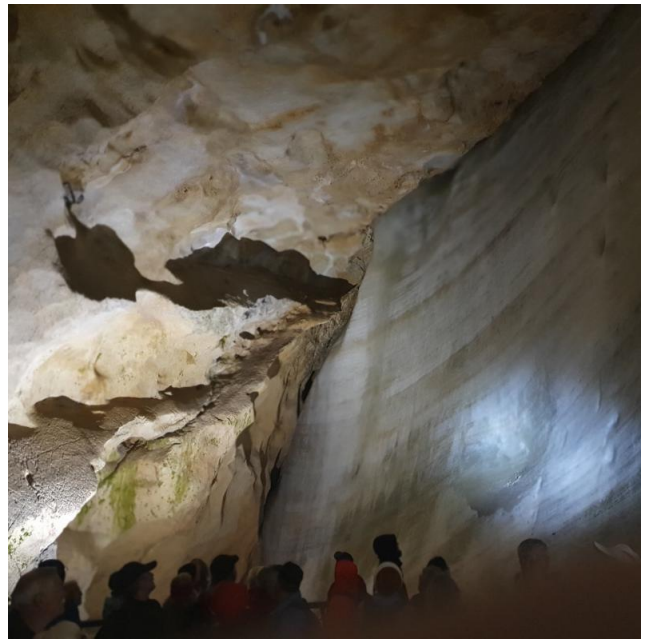

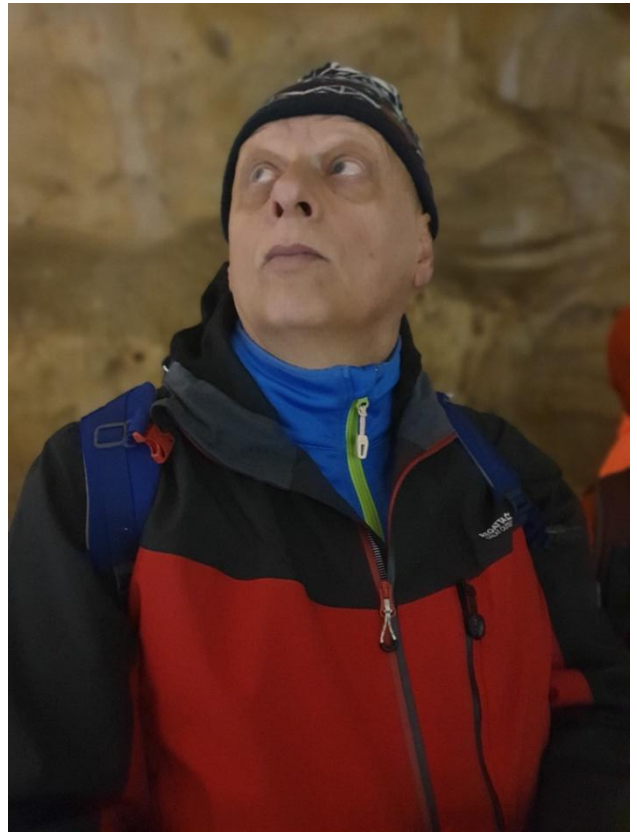

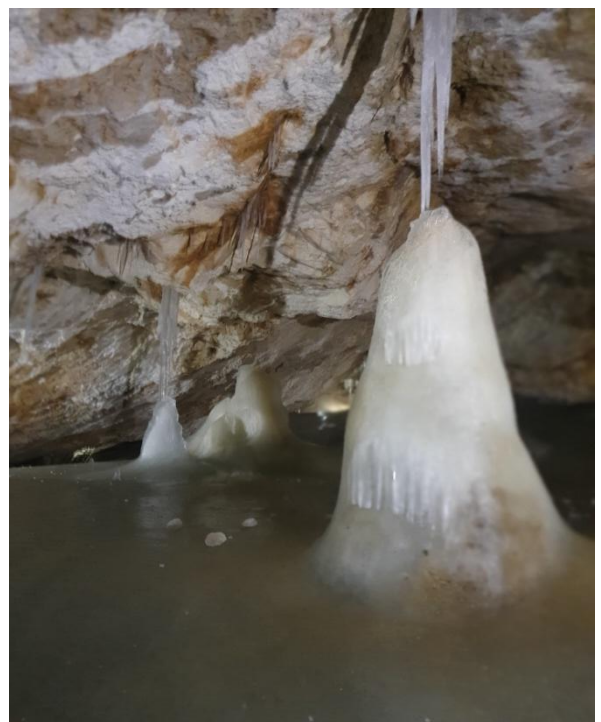

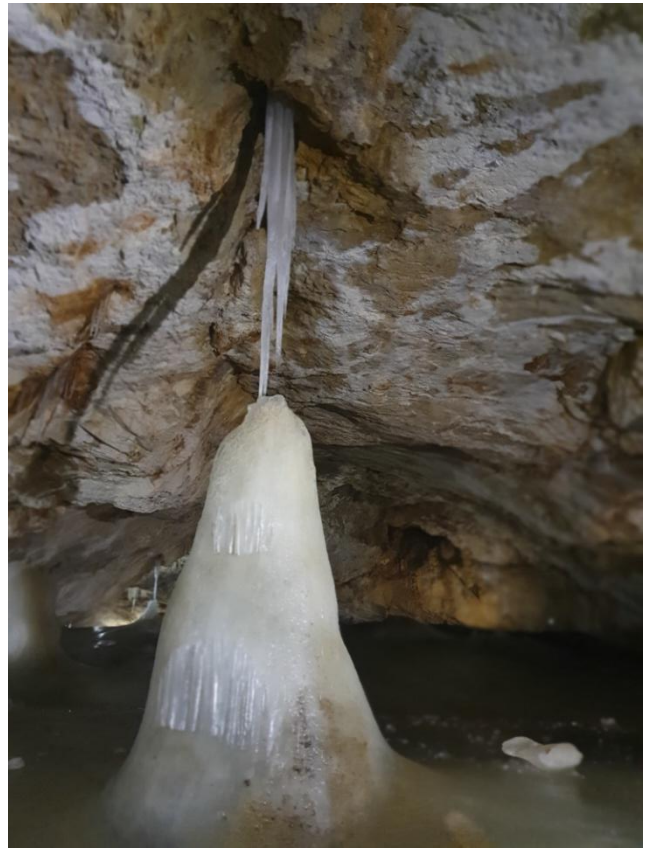
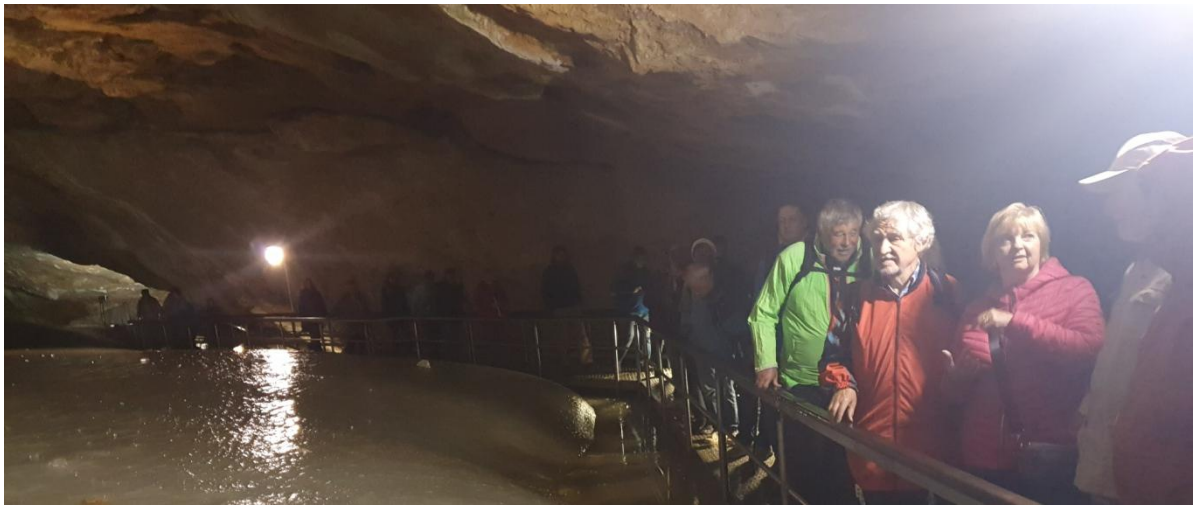

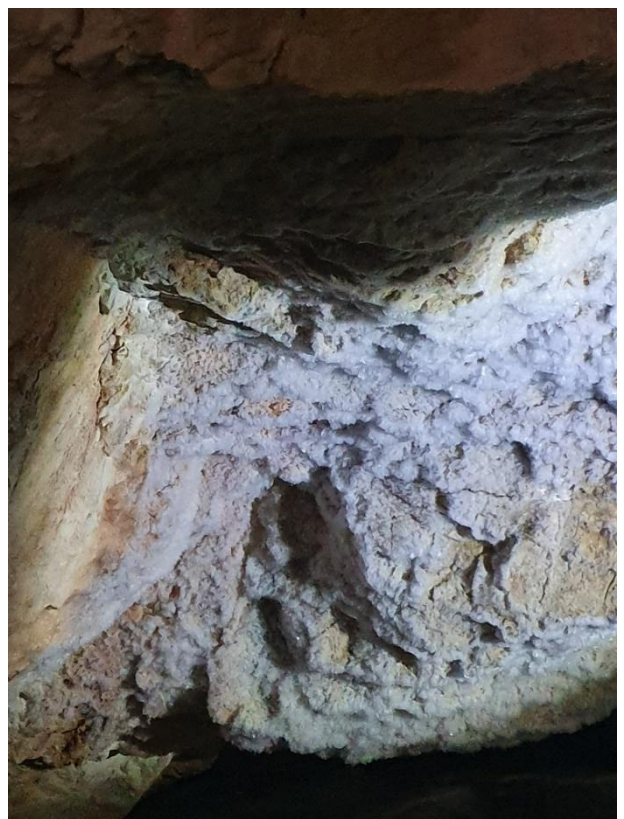

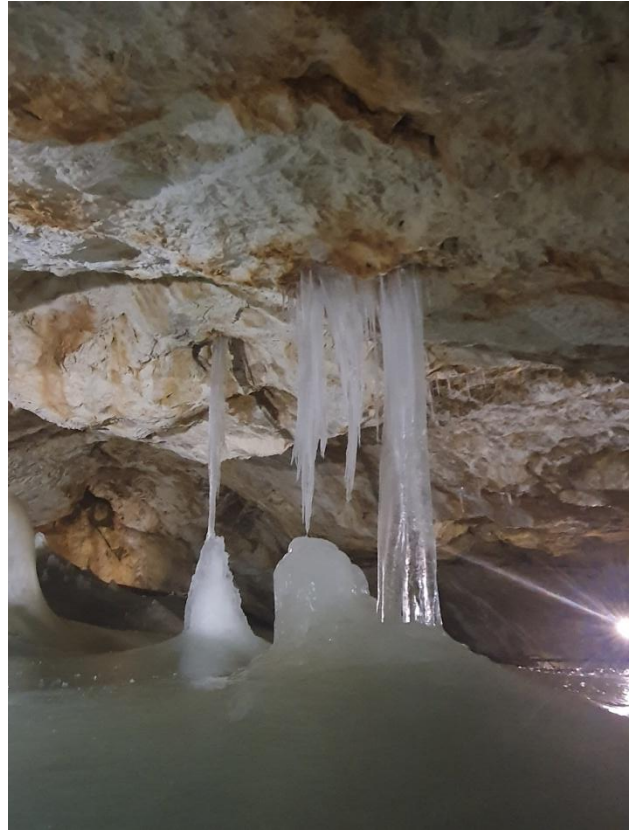

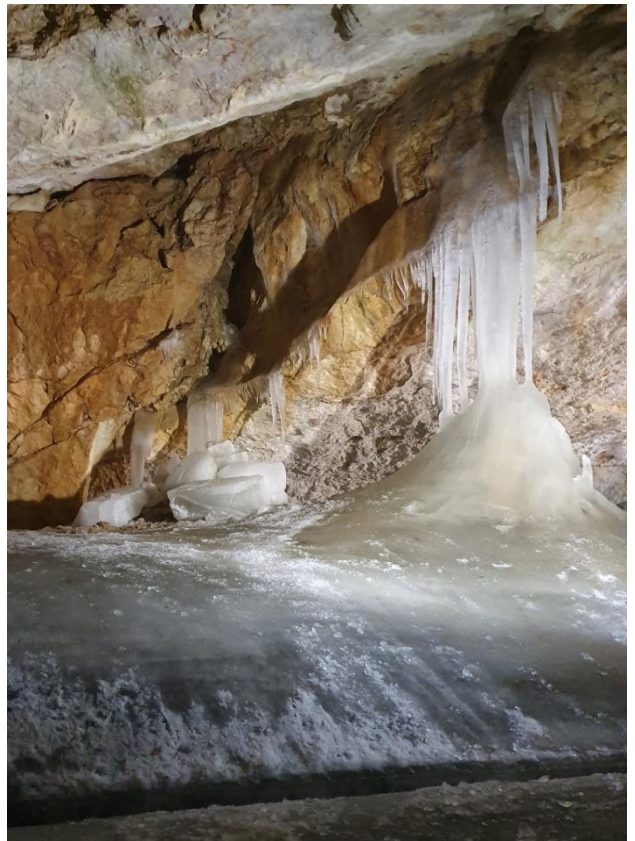

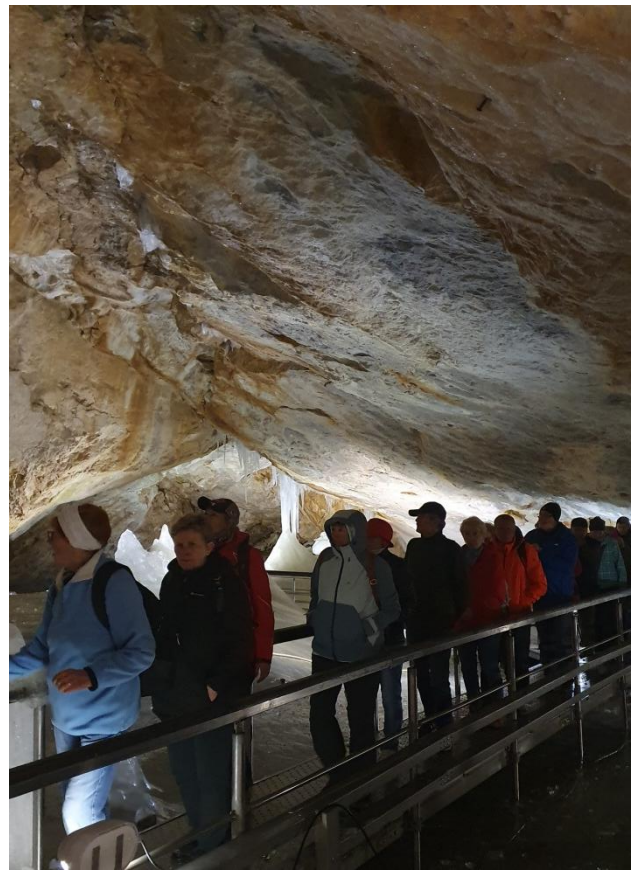
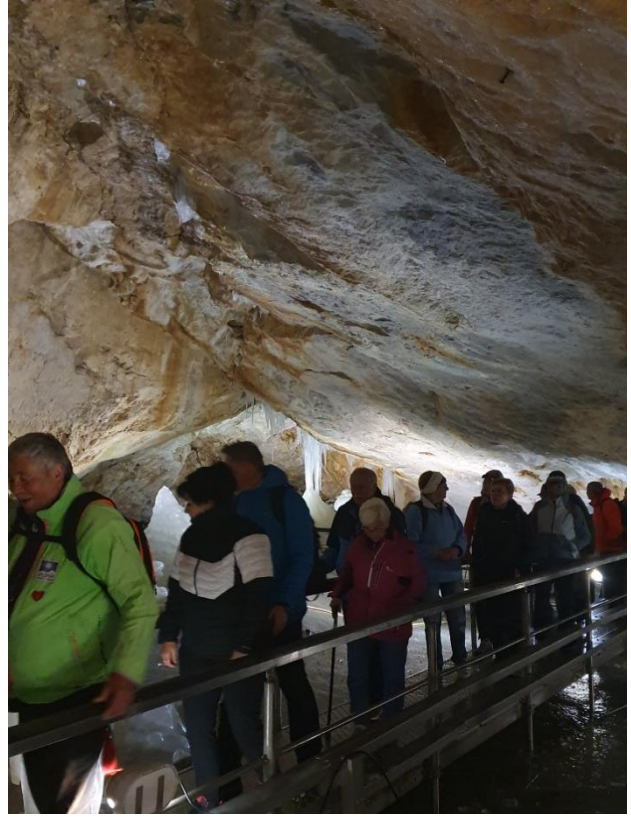

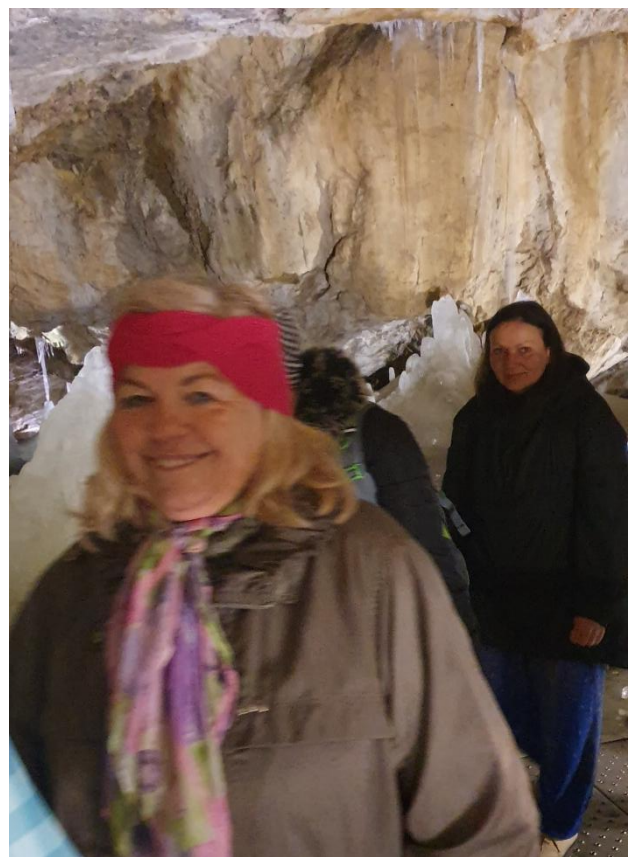

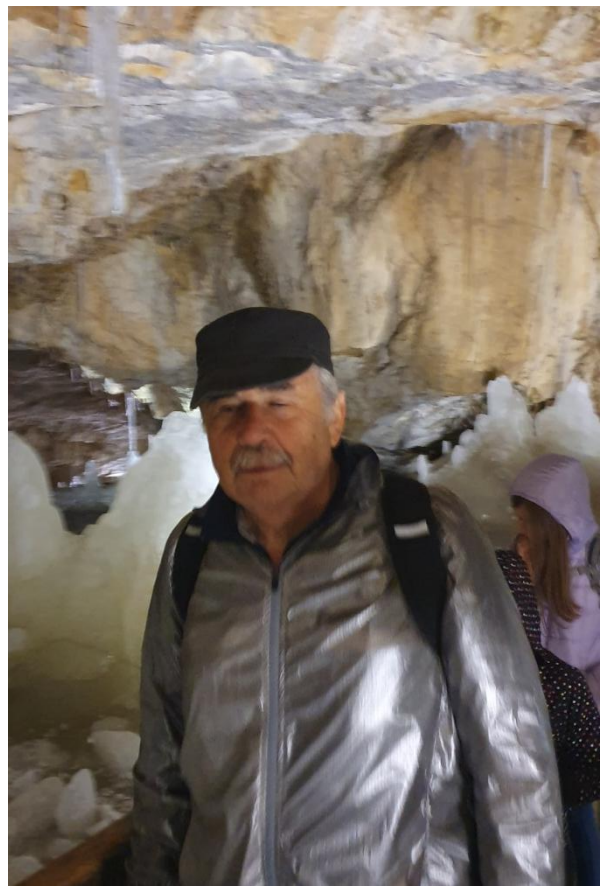

Boli sme aj pri Palcmanskej Maši

Niekoľko riadkov o Palcmanskej Maši

Vodná nádrž Palcmanská Maša je najväčšia vodná nádrž na území Slovenského raja, vytvorená na hornom toku rieky Hnilec, v údolí pod južnými skalnatými zrázmi Geráv. Na jej brehoch vyrástli ubytovacie, športové a rekreačné zariadenia. Priamo na jazere sú umiestnené zariadenia rybného hospodárstva. Pri brehoch vodnej nádrže Palcmanská Maša vznikla v roku 1933 zlúčením obcí Imrichovce a Štefanovce obec Dedinky.

Účelom nádrže je akumulovanie vody pre zabezpečenie prívodu k vodnej elektrárni v Dobšinej, vyrovnanie prietokov Hnilca a rekreačné využitie. Okolie ponúka viaceré možnosti vyžitia, napríklad turistiku, cyklistiku, kúpanie a člnkovanie. V zimnom období zase lyžovanie. Na dosah (asi 8 km) je Dobšinská ľadová jaskyňa. Neďaleko sa nachádzajú Stratená (11 km), Dobšiná (13 km), Mlynky (7 km). Cez Zejmarskú roklinu je prístup na Geravy a ďalej je možné dostať sa pešou túrou cez Sokoliu dolinu alebo Kyseľ na Kláštorisko alebo cez dolinu Bieleho potoka na Čingov (39 km).

Palcmanská Maša je najväčšia vodná nádrž v Slovenskom raji, pokrýva plochu až 85 ha a zároveň je to najchladnejšia priehrada na Slovensku. Priemerná ročná teplota vzduchu v obci Dedinky je 4,7°C. Hĺbka priehrady je maximálne 23 metrov. Priehrada bola vybudovaná v rokoch 1948 až 1954 za účelom výroby elektrickej energie. Dnes má vodná nádrž, okrem výroby energie, stále väčší rekreačný a environmentálny význam.

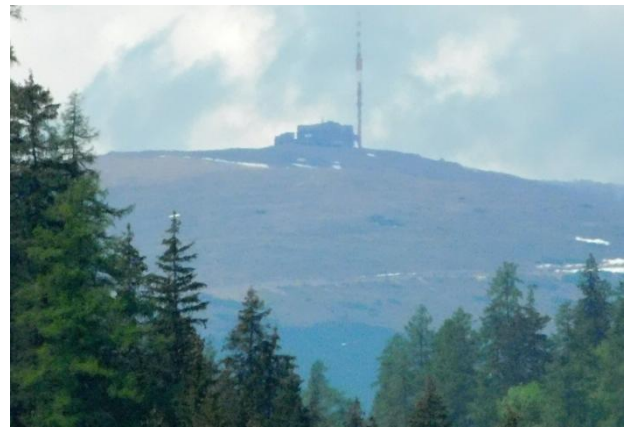

V reštaurácii PELLE sme si dali dobrý obedík

Celú cestu nám spríjemňoval hudobný krúžok (ale nielen) veselými pesničkami

Slovo na záver

Milí priatelia,

chceme veriť, že predloženým obrazovým materiálom sa nám podarilo oživiť vaše spomienky na výlet do Dobšinskej ľadovej jaskyne a k Palcmanskej Maši. Naplniť tak aj ďalší cieľ z úvodnej stati, aby ste mohli fotografie ukázať aj svojim priateľom, známym a rodinným príslušníkom.

Zostáva nám poďakovať tým ľuďom z Rady KVDL, ktorí sa aktívne podieľali na zorganizovaní tohto zájazdu, hlavne predsedovi klubu p. Petrovi KRAMARČÍKOVI a hospodárke klubu p. Ľubici DULANSKEJ.

Naša vďaka patrí Akadémii ozbrojených síl gen. M.R. Štefánika, ktorá nám poskytla svoj autobus a menovite aj vodičovi autobusu p. Dušanovi CHRABAČKOVI za bezpečnú jazdu.

Na záver nám zostáva konštatovať a súčasne vyjadriť presvedčenie, že aj ďalšie akcie v pláne práce na rok 2023 dopadnú minimálne tak úspešne, ako predmetný zájazd.